

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 marca 2019 r.

ZP-KNPS.431.7.1.2019.EL

Pani
Ewa Figurska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubaniu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 28-30 stycznia 2019 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234, ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 554 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler oraz Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubaniu z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2018 r. do dnia 28 stycznia 2019 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 28 stycznia 2018 r., natomiast

kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do dnia 28 stycznia 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu w dniu 4 marca 2019 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką kieruje Pani Ewa Figurska powołana na stanowisko Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu z dniem 1 stycznia 2004 roku.

Pani Ewa Figurska ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Wójt Gminy Lubań upoważnił:

1. Panią Ewę Figurską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 1/2004 z dnia 30 kwietnia 2004 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych a także do wydawania decyzji w tych sprawach;
- Upoważnienia nr 1/2011 z dnia 24 stycznia 2011 r. do prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji;
- Upoważnienia nr 1/2014 z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji;
- Upoważnienia z dnia 01.07.2015 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

2. Panią Grażynę Hadam – Głównego Księgowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 2/2014 z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji podczas nieobecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu spowodowanej urlopem wypoczynkowym lub zwolnieniem chorobowym;
- Upoważnienia nr 3/2014 z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji podczas nieobecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu spowodowanej urlopem wypoczynkowym lub zwolnieniem chorobowym.

3. Panią Magdalenę Gancarz-Prorok – inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 5/2014 z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- Upoważnienia z dnia 7 marca 2016 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

4. Panią Natalię Burniak – inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 6/2014 z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników

alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego;

- Upoważnienia z dnia 7 marca 2016 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

5. Panią Patrycję Maszewską – referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 26/2015 z dnia 2 marca 2015 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- Upoważnienia z dnia 1 lipca 2015 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

6. Panią Katarzynę Cwynar – referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 25/2015 z dnia 5 stycznia 2015 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- Upoważnienia z dnia 1 lipca 2015 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 skazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

7. Panią Kamilę Sieliło – referenta ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu na podstawie

- Upoważnienia nr 33/2018 z dnia 3 kwietnia 2018 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, prowadzenia postępowań w sprawach działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego (...);
- Upoważnienia z dnia 7 marca 2016 r. do wykonywania wszelkich czynności związanych z realizacją obowiązku określonego w art. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym w szczególności do przekazywania do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, występowanie do biur informacji gospodarczej z żądaniem uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, usunięcia lub wstrzymania ujawniania tych informacji gospodarczych na czas określony w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani [redacted] - [redacted]
[redacted]
- Pani [redacted] - [redacted]
[redacted]
- Pani [redacted] - [redacted]
[redacted]
- Pani [redacted] - [redacted]
[redacted]
- Pani [redacted] - [redacted]
[redacted]
- Pani Ewa Figurska - Kierownik GOPS Lubań,
- Pani [redacted] - [redacted]

(dowód: akta kontroli, str. 51)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
3. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek

- rodziny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
4. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 554 ze zm.),
  5. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
  6. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.),
  7. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.),
  8. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2204 ze zm.),
  9. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 931 ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniała i wyjaśnień udzielała:

1. Pani Ewa Figurska – Kierownik Ośrodka.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu został utworzony na mocy Uchwały Nr XIV/62/90 Gminnej Rady Narodowej w Lubaniu z dnia 26.04.1990 r.

Jednostką kieruje Pani Ewa Figurska, zatrudniona na stanowisku Kierownika od dnia 1.01.2004 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr IV/24/2015 Rady Gminy Lubań z dnia 9 marca 2015 r.

Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 12/2016 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu z dnia 28 lipca 2016 r.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że: „ *O terminach składania wniosków zgodnie z art. 26 ust 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych ośrodek informuje zamieszczając informację na*

stronie internetowej ośrodka, oraz umieszczając ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu, który mieści się w budynku Urzędu Gminy Lubań”.

(dowód: akta kontroli, str. 51)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w formie gotówkowej, w formie przelewu na konto bankowe świadczeniobiorcy.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że *„W momencie składania wniosków o wypłatę zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w formie gotówkowej, świadczeniobiorcy zostają informowani o wypłatach zasiłków w banku PKO w terminie pomiędzy 20-tym a 30-tym dniem każdego miesiąca.”*

(dowód: akta kontroli, str. 49)

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek 8⁰⁰ - 17⁰⁰, wtorek-czwartek 7¹⁵ - 15¹⁵ piątek 7⁰⁰ - 14⁰⁰.

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. Nr 14.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2018/2019, do 28.01.2019 r., do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu wpłynęły 253 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 19 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubaniu wypłacono 1037 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 266,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 708,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 63,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 484 dodatki, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 5,

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 5
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy –36,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 12,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 58,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - 15,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 150,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 203.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 493 zasiłków pielęgnacyjnych, 75 świadczeń pielęgnacyjnych, 18 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 9 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 43 świadczenia rodzicielskie.

W okresie zasiłkowym 2018/2019 świadczenia rodzinne pobierało 316 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnione były 182 rodziny, w tym:

- na 1 dziecko – 75,
- na 2 dzieci – 61,
- na 3 dzieci – 33,
- na 4 i więcej dzieci – 13.

W okresie od 1.10.2018 r. do 28.01.2019 r. Ośrodek wydał 253 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 21 decyzji odmownych, z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Odmowa przyznania świadczenia rodzicielskiego z powodu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, odmowa przyznania świadczenia pielęgnacyjnego w związku z art. 17 ust 1 a pkt 2, art. 17 ust. 5 pkt 1 lit g i pkt 2 lit a, odmowa przyznania świadczenia pielęgnacyjnego w związku z art. 17 ust 1 a pkt 1.

Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1. K.S. – 1784/236/18/19 z dnia 28.11.2018 r.

- 2.B.M.** – 150/182/18/19 z dnia 18.10.2018 r., 150/181/18/19 z dnia 18.10.2018 r.
- 3. T.G.** – 1807/184/18/19 z dnia 22.10.2018 r.
- 4.G.B.** – 373/13/18/19 z dnia 23.08.2018 r.
- 5.H.Cz.** – 301/26/18/19 z dnia 28.08.2018 r., 301/551/17/18 z dnia 21.09.2018 r., 301/297/14/15 z dnia 12.03.2015 r.
- 6.B.L.** – 138/227/18/19 z dnia 26.11.2018 r.
- 7.M.Sz.** – 01452/253/18/19 z dnia 21.12.2018 r., 1452/252/18/19 z dnia 21.12.2018 r.
- 8.K.W.** – 1107/287/18/19 z dnia 03.01.2019 r., 1107/251/18/19 z dnia 21.12.2018 r., 1107/250/18/19 z dnia 21.12.2018 r., 1107/59/18/19 z dnia 30.08.2018 r.
- 9.M.K.** – 2027/222/18/19 z dnia 22.11.2018 r., 2027/228/18/19 z dnia 26.11.2018 r.
- 10.M.H.** – 405/535/12/13 z dnia 10.06.2013 r. ze zm., 405/218/18/19 z dnia 22.11.2018 r., 405/219/18/19 z dnia 22.11.2018 r., 405/901/2005/06 z dnia 29.03.2006 r. ze zm., 405/21/18/19 z dnia 27.08.2018 r.
- 11.M.G.** – 1442/186/18/19 z dnia 23.10.2018 r.
- 12.A.K.** – 111/142/18/19 z dnia 3.10.2018 r., 111/586/17/18 z dnia 21.09.2018 r.
- 13.M.J.** – 1812/183/18/19 z dnia 22.10.2018 r.
- 14.B.D.** – 44/119/18/19 z dnia 17.09.2018 r.
- 15.P.M.** – 1456/124/18/19 z dnia 18.09.2018 r.
- 16.K.O.** – 1448/190/18/19 z dnia 23.10.2018 r., 1448/322/15/16 z dnia 09.03.2016 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 28 zasiłków rodzinnych oraz 38 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 3,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
  - samotnego wychowywania dziecka – 2,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 8,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 14,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 4,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
- 5 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,

- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 specjalnych zasiłków opiekuńczych,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubaniu, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała informację o uzyskanych dochodach, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

GOPS w Lubaniu samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,

- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 5 (H.Cz.) wniosek z dnia 10.03.2015 r. o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego pełnoletniej osoby niepełnosprawnej został złożony przez matkę pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (K.Cz) i wypłacany jest na podstawie decyzji 301/297/14/15 z dnia 12.03.2015 r. oraz decyzji 301/551/17/18 z dnia 21.09.2018 r., co jest niezgodne z zapisem art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: 1) niepełnosprawnemu dziecku, 2) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 3) osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia (art. 16 ust. 3 cyt. ustawy). Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych prawo do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej. W przypadku gdy osoba uprawniona jest pełnoletnia i nie została ubezwłasnowolniona, ta osoba jest wnioskodawcą i adresatem decyzji. Osoba uprawniona może udzielić pełnomocnictwa (zgodnie z przepisami k.p.a) do dokonania danej czynności np. dostarczenie wniosku czy określonych dokumentów, nie oznacza to jednak, że zmienia się osoba wnioskująca. W dokumentacji nie było pełnomocnictwa udzielonego matce przez pełnoletnią osobę uprawnioną. Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 4 k.p.a. organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie. W związku z tym decyzję nr 301/297/14/15 z dnia 12.03.2015r. oraz decyzję 301/551/17/18 z dnia 21.09.2018 r. należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego celem ewentualnego stwierdzenia nieważności. W przypadku stwierdzenia nieważności przedmiotowych decyzji świadczenia będą podlegały zwrotowi do budżetu państwa.

Ponadto w sprawie nr 5 (H.Cz.) dotyczącej zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. nieprawidłowo ustalono dochody rodziny. Z informacji otrzymanych z systemu Emp@tia wynika, iż Pan K.Cz w 2017 r. był ubezpieczony z tytułu pobierania stypendium sportowego. Ośrodek nie ustalił w jakiej wysokości Pan K. Cz. otrzymał stypendium sportowe.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie oznacza to po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób inne dochody niepodlegające opodatkowaniu

na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych: (...) stypendia sportowe przyznane na podstawie ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2018 r. poz. 1263 i 1669) oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom. W załączonej dokumentacji brakowało dokumentów potwierdzających datę utraty dochodu Pani H.Cz. Zgodnie z § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r., w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-4, również dokumenty, w tym oświadczenie, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„ We wniosku dotyczącym przyznania zasiłku pielęgnacyjnego dla K.Cz. złożonym w dniu 10.03.2015 r. w części pierwszej wpisane powinny być dane pełnoletniej osoby niepełnosprawnej tj. K. Cz. a nie matki. Pracownik zatrudniony na zastępstwo od dnia 2.03.2015 r. przyjmując wniosek w wyniku niedopatrzenia potraktował wniosek jako wniosek osoby niepełnoletniej”.

(dowód: akta kontroli, str.157-163)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„ We wniosku Pani H.Cz. przez natłok obowiązków i nawał pracy mylnie wyliczono dochód rodziny. W trakcie kontroli uzupełniono brakujące dokumenty tj. świadectwo pracy oraz oświadczenie o dochodzie z tytułu stypendium sportowego. Wyliczony ponownie dochód nie ma wpływu na przyznane zasiłki wraz z dodatkami gdyż rodzina spełnia kryterium dochodowe.”

(dowód: akta kontroli, str.147-155)

2. Analogicznie w sprawie nr 13 (M.J.) nieprawidłowo ustalono dochód rodziny za 2017 r. Z akt sprawy wynika, iż członek rodziny w 2017 r. odbywał staż dla bezrobotnych finansowany ze środków Unii Europejskiej. Zatem do dochodu rodziny należało doliczyć wysokość otrzymanego w 2017 r. ww. stypendium dla bezrobotnych.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 litera c ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób inne dochody niepodlegające opodatkowaniu

na podstawie przepisów o podatku dochodowym o osób fizycznych (...) stypendia dla bezrobotnych finansowane ze środków Unii Europejskiej (...).

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wnioskodawca przy składaniu wniosku nie oświadczył, że członkowie jego rodziny osiągnęli dochody niepodlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Pracownik po weryfikacji w empatia ZUS nie wzywał osoby do uzupełnienia oświadczenia, ponieważ staż realizowany był w okresie od 18.01.2017 r. do 17.04.2017 r. potraktował ten dochód jako utracony. W trakcie kontroli wezwano osobę do uzupełnienia oświadczenia.”

(dowód: akta kontroli str.121)

3. W decyzji administracyjnej ustalającej uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnią osobę niepełnosprawną – sprawa nr 10 (M.H.) i nr 16 (K.O.) błędnie oznaczono stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku z powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 10 (M.H.) wyjaśnił:

„(...) Ponadto adresatem decyzji powinien być K.H. reprezentowany przez Panią M.H., po otrzymaniu wytycznych z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (w załączeniu pismo) Ośrodek wydawał decyzję w sposób prawidłowy”.

(dowód: akta kontroli str. 123-128)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 16 (K.O.) wyjaśnił:

„Adresatem decyzji powinna być N. O. reprezentowana przez Panią K. O. Pracownik nie poprawił ręcznie adresata decyzji”.

(dowód: akta kontroli str. 135-137)

4. W sprawie nr 10 (M.H.) stwierdzono, że decyzją nr 405/901/2005/06 z dnia 29.03.2006 r. błędnie określono okres uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego. Z decyzji wynika, iż ww. świadczenie przyznano na K.H. do 24.05.2021 r. zamiast do 31.05.2021 r. czyli ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. w przypadku ustalania prawa do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności osoby, prawo do świadczeń rodzinnych ustala się na okres zasiłkowy, chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzji dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego data winna być ustalona do końca miesiąca – w tamtym okresie (2006 r.) program Top-Team do obsługi tak konstruował decyzje, że zasiłek pielęgnacyjny przyznawany był do dnia ukończenia 16 roku życia. Pracownik nie poprawił ręcznie w/w daty.(...)”

(dowód: akta kontroli str.123-128)

5. W sprawie nr 11 (M.G.) błędnie określono kwotę przyznanych świadczeń za miesiąc marzec 2019 r. oraz nie określono kwoty przyznanych świadczeń od miesiąca kwietnia 2019 r. Decyzją nr 1442/186/18/19 z dnia 23.10.2018 r. przyznano prawo do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na okres od 1.11.2018 r. do 31.10.2019 r. (w tym dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – opieka nad jednym dzieckiem na okres od 1.11.2018 r. do 6.03.2019 r.) w wysokości: w okresie od 1.11.2018 r. do 28.02.2019 r. - 799,84 zł oraz w okresie od 1.03.2019 r. do 31.03.2019 r. - 477,34 zł. Stosując zasadę zawartą w art. 5 ust. 3-3c kwota świadczenia za miesiąc marzec 2019 r. powinna wynosić 477,24 zł.

W myśl art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. w przypadku gdy dochód rodziny przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1 lub 2, pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie ustalonej zgodnie z ust. 3a.

W przypadku przekroczenia kwoty uprawniającej daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, o której mowa w ust. 3, zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują

w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny (ust.3a).

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, o której mowa w ust. 3, stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

- 1) zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;
- 2) dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 10, art. 11a, art. 12a i art. 13, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;
- 3) dodatków do zasiłku rodzinnego, o których mowa w art. 9, art. 14 i art. 15, podzielonych przez 12 (ust. 3b).

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, ustalona zgodnie z ust. 3a, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują (ust. 3c).

Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Jej rozstrzygnięcie winno być sformułowane ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczne i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości. Przede wszystkim organ wydający decyzje powinien w nich rzetelnie określać okres i kwotę przyznanego świadczenia.

Ponadto w ww. sprawie oraz w sprawie nr 13 (M.J.) stwierdzono, że Strony ubiegając się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego nie dołączyły do wniosku zaświadczenia pracodawcy albo oświadczenia o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy.

Zgodnie z art. 23 ust. 4 pkt 3 lit e ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 23 listopada 2003 r. do wniosku należy dołączyć zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o okresie, na który został udzielony urlop wychowawczy.

W myśl § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r., w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5, również zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy (...).

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 11 (M.G.) wyjaśnił:

„Sposób wyliczenia kwoty za m-c marzec 2019 r. w załączeniu. Pracownik przyjął kwotę, która została obliczona przez program do obsługi świadczeń. Po wyliczeniu świadczenia ręcznie tj. $400:31=12,90$; $12,90*6=77,40$ (kwoty zasiłków i dodatków przysługujących $124\text{ zł} + 95\text{ zł} + 95\text{ zł} + 95\text{ zł} + 8,33\text{ zł} + 77,40\text{ zł} = 493,73\text{ zł}$) $493,73 - 17,49$ (kwota przekroczenia) = $477,24$ (różnicami między kwotą w programie a wyliczoną ręcznie $0,10\text{ zł}$). Ponadto należało wskazać następującą wysokość świadczeń zł za zł od miesiąca kwietnia 2019 r do 31.10.2019 r. w wysokości $399,84\text{ zł}$. Przy edycji decyzji pracownik, przez nieuwagę usunął kwotę świadczeń przysługującą od kwietnia 2019 r. W aktach sprawy Pani M.G. znajdowało się zaświadczenie o terminie i okresie udzielenia urlopu wychowawczego potwierdzone przez pracodawcę z dnia 5.03.2018 r. Pracownik uznał to jako zaświadczenie aktualne i nie wezwał do ponownego dostarczenia.”

(dowód: akta kontroli str. 129-134)

Kierownik Ośrodka w sprawie nr 13 (M.J.) wyjaśnił:

„W aktach sprawy znajdował się wniosek Pani M. J. o terminie i okresie udzielenia urlopu wychowawczego potwierdzony przez pracodawcę z dnia 10.02.2018 r. Pracownik uznał to jako prawidłowe zaświadczenie o udzielonym urlopie wychowawczym. Ponadto podczas kontroli uzupełniono akta o oświadczenie wnioskodawczyni o terminie i okresie na jaki został udzielony urlop wychowawczy.”

(dowód: akta kontroli str. 121)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia wychowawcze, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu, w okresie zasiłkowym 2018/2019 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 19 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację przekazanych 5 spraw:

1.A.D., 2.D.P., 3.J.S., 4.E.P., 5.W.G.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. Ustalając stan cywilny wnioskodawcy w przypadku osoby rozwiedzionej dołączano odpis prawomocnego orzeczenia sądu orzekającego rozwód. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wszystkie wnioski wraz z dokumentacją przekazano w formie kserokopii.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawach nr 1 (A.D), nr 3 (J.S.) oraz w sprawie nr 4 (E.P) przekazane do tut. Organu wnioski nie zawierały kompletu dokumentów umożliwiających ustalenie dochodu strony

(dla świadczeń uzależnionych od dochodu), brak było weryfikacji w systemach PESEL, Ministerstwa Finansów, ZUS, EKSMON. Zgodnie z art. 23 b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych organ właściwy oraz wojewoda ustalając prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny lub drogą pisemną od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz rejestrów publicznych w tym rejestrze PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio:

1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:

- a) dochodu,
- b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
- c) należnego podatku; (...)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek Pana A.D., Pani J.S. oraz E.P. przekazano do DUW we Wrocławiu bez wydruków z empatii. W związku z powyższym dane zostały uzupełnione oraz niezwłocznie zostaną przekazane do DUW Brak przesłanych dokumentów był przeoczeniem w okresie natłoku obowiązków i nawału pracy w okresie przyjmowania wniosków”.

(dowód, akta kontroli, str. 131-143)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, że zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawartymi w piśmie nr DSZ.III.5400.19.2018.MZ z dnia 7 marca 2018 r. właściwym jest, aby organ przyjmujący wniosek miał obowiązek skompletowania tak, jakby sam był władny go rozpoznać. Złożony wniosek powinien zostać zweryfikowany pod względem formalnym przez przyjmujący organ właściwy. Ponadto w sytuacji kiedy nie zachodziłyby przesłanki do zastosowania przepisów art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych złożony wniosek powinien zawierać wszystkie dane oraz dokumenty, w tym oświadczenia niezbędne do przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji. W przypadku stwierdzenia błędów

lub braków we wniosku, organ właściwy powinien podjąć działania zmierzające do usunięcia i przekazania do wojewody kompletnego, prawidłowo wypełnionego wniosku. W przypadku braków formalnych wniosku (zwłaszcza niezamieszczenia kompletnu informacji umożliwiających ustalenie aktywności zawodowej rodziców/mążonków w innym państwie) przekazanie wniosku do wojewody jest przedwczesne, gdyż w oparciu o taki materiał dowodowy nie jest możliwe ustalenie, czy w danej sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub ustalenia kraju pierwszeństwa. Brak wszystkich dokumentów (zwłaszcza dotyczących kwestii związanych z dochodem rodziny) uniemożliwia natomiast wydanie decyzji o odmowie lub przyznania świadczenia.

2. W sprawie nr 3 (J.S) brak jest aktu małżeństwa. Zgodnie z § 5 pkt 14 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się poza odpowiednimi informacjami zawartymi w § 2-4 również odpowiednio inne dokumenty w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto w w/w sprawie brak jest zaświadczenia pracodawcy lub oświadczenia o okresie udzielonego Pani J.S. urlopu wychowawczego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Strona zostanie wezwana do uzupełnienia dokumentów – akt małżeństwa. Brak przesłanego dokumentu nastąpił w dniu 29.08.2018 r. (przed otrzymaniem wytycznych z DUW. Brak przesłanych dokumentów był przeoczeniem w okresie natłoku obowiązków i nawału pracy w okresie przyjmowania wniosków”.

(dowód, akta kontroli, str. 141)

3. Podobnie w sprawie nr 4 (E.P.) brak jest aktu małżeństwa. Analogicznie jak w sprawie (J.S.), ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się poza odpowiednimi informacjami zawartymi w § 2-4 również odpowiednio inne dokumenty w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Strona zostanie wezwana do uzupełnienia dokumentów – akt małżeństwa. Brak przesłanego dokumentu nastąpił w dniu 03.09.2018 r. (przed otrzymaniem wytycznych

z DUW). Brak przesłanych dokumentów był przeoczeniem w okresie natłoku obowiązków i nawału pracy w okresie przyjmowania wniosków”.

(dowód, akta kontroli, str. 143)

4. W sprawie nr 2 (D.P.) brak jest oświadczenia gdzie odprowadzane są składki z działalności gospodarczej oraz okresu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w Niemczech. Zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się poza odpowiednimi informacjami zawartymi w § 2-4 również odpowiednio inne dokumenty w tym oświadczenia niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek dotyczący Pana D.P. przekazano do DUW we Wrocławiu bez oświadczenia o odprowadzonych składkach oraz okresie prowadzenia działalności gospodarczej w Niemczech. W związku z powyższym dane zostaną uzupełnione i niezwłocznie przekazane do DUW we Wrocławiu. Strona zostanie wezwana do uzupełnienia dokumentów (oświadczenia o odprowadzanych składkach, okresu prowadzenia działalności gospodarczej w Niemczech). Brak przesłanych dokumentów do DUW we Wrocławiu było przeoczeniem w okresie natłoku obowiązków i nawału pracy w okresie przyjmowania wniosków”.

(dowód, akta kontroli, str. 145)

Niezależnie od powyższego Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego pismem nr ZP-KŚ.7060.5.2018.MB z dnia 10 września 2018 r. skierowanym do Wójtów/Burmistrzów/ Prezydentów w województwie dolnośląskim na prośbę Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Departamentu Systemów Zabezpieczenia Społecznego zwrócił uwagę, iż organ właściwy podejmując działania w trybie art. 23a ustawy o świadczeniach rodzinnych powinien ustalić i przekazać wojewodzie wraz z prawidłowo wypełnionym wnioskiem niezbędne informacje, dotyczące rodziny wnioskodawcy, zebrane na podstawie złożonych przez stronę dokumentów, w tym oświadczeń zawierających klauzulę o treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2092 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 997 świadczeń dla 36 rodzin.

W okresie tym wydał 36 decyzji administracyjnych, w tym 6 decyzji odmownych. Od treści wszystkich wydanych decyzji odmownych strony wniosły odwołania do organu II instancji. Organ II instancji uchylił wszystkie 6 decyzji i rozstrzygnął sprawy.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1. M.B. – 1205/477/13/14 z dnia 30.05.2014 r.,

1205/697/17/18 z dnia 09.10.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wniosek złożono nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę

prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

1. W sprawie nr 1 (M.B.) decyzją Nr 1205/697/17/18 z dnia 09.10.2018 r. w rozstrzygnięciu zamiast o zmianie kwoty zasiłku dla opiekuna jest mowa o zmianie zasiłku pielęgnacyjnego z kwoty 520 zł miesięcznie na 620,00 zł miesięcznie. Decyzje administracyjne wydawane zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. winny być sporządzane w sposób rzetelny, z uwzględnieniem danych zgodnych ze stanem faktycznym oraz zebraną w prowadzonym postępowaniu dokumentacją. W przypadku wystąpienia oczywistego błędu pisarskiego należy wydawać postanowienia o sprostowaniu błędu na podstawie art. 113 § 1 k.p.a. Zgodnie z cyt. przepisem organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzji M.B. zaistniała oczywista omyłka pisarska w miejscu w którym mowa jest o zasiłku pielęgnacyjnym winno być zasiłek dla opiekuna. W sentencji decyzji jest już prawidłowo zapisany zasiłek dla opiekuna.

(dowód, akta kontroli, str. 165)

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

1.M.S. – dec/2018-08-30/823 z dnia 30.08.2018 r.

2.M.W. – dec/2018-08-30/824 z dnia 30.08.2018 r.

3.A.P. – dec/2018-10-15/862 z dnia 15.10.2018 r.

4.K.R. – dec/2018-09-05/831 z dnia 5.09.2018 r.

5.E.K. – dec/2018-10-15/864 z dnia 15.10.2018 r.

6.A.J. – dec/2018-08-30/825 z dnia 30.08.2018 r.

7.N.M., – dec/2018-09-21/850 z dnia 21.09.2018 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku, gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 7 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (M.Ż.), nr 2 (P.M.), nr 3 (A.G.), nr 4 (T.S.), nr 5 (W.K.), nr 6 (M.O.), nr 7 (K.M.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Lubań, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Lubań, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczonej.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji.

Gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwiał przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił złożenia oświadczenia majątkowego, zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotny albo poszukujący pracy lub bez uzasadnionej przyczyny,

w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych Organ wszczynał postępowanie w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W kontrolowanym okresie nie wydano żadnej decyzji w powyższym zakresie co skutkowało brakiem składanych wniosków do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny oraz brakiem zapytań do centralnej ewidencji kierowców o udzielenie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- wydanie decyzji przyznającej zasiłek pielęgnacyjny na wniosek osoby nieuprawnionej,
- nieprawidłowe ustalanie dochodu rodziny,
- błędne oznaczenie strony postępowania w decyzji dot. zasiłku pielęgnacyjnego,
- niewłaściwe określenie w decyzji końca uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,
- brak kompletu dokumentów dołączanych do wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego,
- nierzetelne sporządzenie decyzji administracyjnych,
- przekazywanie niekompletnej dokumentacji wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Decyzję nr 301/297/14/15 z dnia 12.03.2015r. oraz decyzję 301/551/17/18 z dnia 21.09.2018 r. należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego celem

ewentualnego stwierdzenia nieważności. W przypadku stwierdzenia nieważności przedmiotowych decyzji świadczenia będą podlegały zwrotowi do budżetu państwa.

Podstawa prawna: art. 156 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie.

2. Do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych dołączać dokumenty, w tym oświadczenia, określające datę utraty dochodu oraz wysokość i rodzaj utraconego dochodu.

Podstawa prawna: § 5 pkt 3 lit. g rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Ustalając dochód rodziny wliczać do dochodu rodziny dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek pełnoletniej osoby uprawnionej lub przedstawiciela ustawowego osoby niepełnoletniej.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. W przypadku orzeczenia o niepełnosprawności wydanego na czas określony prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać do końca ostatniego dnia miesiąca w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Podstawa prawna: art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. W przypadku ubiegania się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do wniosków dołączać zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie o okresie na jaki został udzielony urlop wychowawczy.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 4 pkt 3 lit e ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.) oraz: § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Poprawnie wyliczać kwotę przyznanego świadczenia w przypadku gdy dochody członków rodziny nieznacznie przekraczają kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń rodzinnych.

Podstawa prawna: art. 5 ust 3, 3a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób staranny i rzetelny. Rozstrzygnięcie formułować ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczne i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości, przede wszystkim rzetelnie określać okres i kwotę przyznanego świadczenia. Podstawę prawną powoływać dokładnie ze wskazaniem mających zastosowanie w tej sprawie przepisów określonego aktu prawnego z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu, natomiast w uzasadnieniu faktycznym i prawnym decyzji podawać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 i art. 113 § kodeksu postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Wnioski o świadczenia rodzinne kierowane do wojewody celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazywać z kompletem dokumentów zawierającym niezbędne informacje dot. rodziny wnioskodawcy.

Podstawa prawna: art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zm.) oraz § 2 - § 5 rozporządzenia Ministra Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).
Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Lubań, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Lubań
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
E. Z.
Ewelina Zygmunt